

Kam kráčaš olympijská pištoľová strelba?

Športová strelba je olympijským športom od začiatku novodobých olympijských hier, t.j. od roku 1896. Počet olympijských športov a disciplín sa mení prakticky každou olympiádou, ale čo sa týka **športovej strelby, po redukcii zo 17 disciplín** sa zatiaľ, minimálne pre OH 2020 **ustálil počet streleckých olympijských disciplín na 15.**

Z 15 disciplín je 5 puškových, 5 pištoľových a 5 brokárskejších disciplín. Disciplína bežiaci terč bola z programu olympijských hier vyradená už dávnejšie.

Posledným rozhodnutím Medzinárodného olympijského výboru (na návrh ISSF) v lete 2017 sa v strelbe **zjednotil počet disciplín tak, aby bola zachovaná rodová rovnosť**, čiže každá skupina 5 disciplín má 2 mužské, dve ženské a jednu zmiešanú mužsko-ženskú disciplínu.

Táto rovnosť sa dosiahla vypustením jednej mužskej disciplíny v každej skupine disciplín a jej nahradenie zmiešanou disciplínou, čo **prakticky v strelbe zavádza súťaž družstiev**, doteraz to v strelbe bola súťaž jednotlivcov.

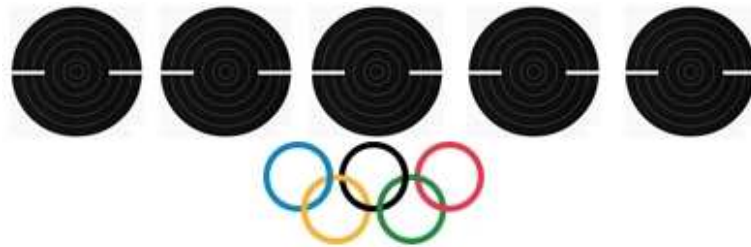
V skupine pištoľových disciplín bola na prekvapenie **z programu olympijských hier vyradená disciplína ľubovoľná pištoľ 60 rán na 50 metrov**. Oficiálne zdôvodnenie tohto výberu zo strany ISSF bolo, že rýchlopalná pištoľ ako dynamická disciplína **je divácky zaujímavejšia ako ľubovoľná pištoľ**, má rýchlejší priebeh základnej súťaže a finále je divácky atraktívnejšie ako v disciplíne ľubovoľná pištoľ.

Pre zachovanie disciplíny ľubovoľná pištoľ evidentne nezabral ani fakt, že **ľubovoľná pištoľ sa v takmer nezmenenej podobe strieľa od roku 1900**, na olympijských hrách v takmer súčasnej podobe od roku 1908, na rozdiel od disciplíny rýchlopalná pištoľ, ktorá od počiatku prechádza búrlivým vývojom a neustálou zmenou pravidiel.

Neoficiálne sa šušká o postupnej likvidácii 50 metrových streleckých disciplín na olympijských hier z dôvodu priestorovej náročnosti 50 metrových strelníc, **či je to pravda ukáže až budúcnosť**. Ale potom by v puškových disciplínach ostali len vzduchovkové disciplíny, takže ak by sa tak stalo, asi ďalším logickým krokom by bola likvidácia 25 metrových pištoľových olympijských disciplín z programu olympiád.

Či strelci súhlasia alebo nesúhlasia s tým, že z programu olympiád vypadla ľubovoľná pištoľ a zostala rýchlopalná pištoľ, **už asi nie je podstatné**, keďže nepomohli ani celosvetové petičné akcie. **Budeme sa musieť proste zmenenej situácii prispôbiť.**

Zmena olympijských pištoľových disciplín ale môže na Slovensku spôsobiť problém. Problém je v tom, že doteraz bola na Slovensku vždy preferovaná disciplína ľubovoľná pištoľ pred disciplínou rýchlopalná pištoľ (priznajme ale, že táto preferencia bola hlavne na základe dobrých výsledkov, aj keď to boli prakticky len vynikajúce výsledky jedného profesionálneho strelca) čo **dospelo až do stavu, že disciplína rýchlopalná pištoľ je na Slovensku na úpadku, tesne pred zánikom.**

Je zbytočne rozmýšľať čo by bolo, keby mali obe disciplíny rovnaké podmienky, **s minulosťou už nič neurobíme.**

Musíme rozmýšľať čo zo situáciou, ktorá rozhodnutím MOV (ISSF) nastala. Keď nastala podobná situácia pre rokmi, **keď z programu olympiády vyradili disciplínu bežiaci terč, táto disciplína** (aj keď sa naďalej strieľa po úroveň Majstrovstiev sveta) **prestala byť na Slovensku podporovaná a dnes už prakticky neexistuje,** aj keď pred vyradením dosahovali strelci medailové pozície na súťažiach úrovne Majstrovstiev Európy či Majstrovstiev sveta.

Proste na Slovensku asi nemáme na to, aby sme podporovali neolympijské športy a disciplíny. Uvidíme, či **podpora ľubovoľnej pištole ako neolympijskej disciplíny bude kopírovať vývoj bežiaceho terča, alebo nie.** Keďže všetci dobrí strelci z ľubovoľnej disciplíny strieľajú výborne aj vzduchovú pištoľ, ešte chvíľu sa bude dariť kamuflovať podpora ľubovoľnej pištole z peňazí štátu, ale asi nie dlho.

Z tohto pohľadu by bolo ideálne preorientovanie sa súčasných strelcov z ľubovoľnej pištole na rýchlopalnú pištoľ. **Žiaľ tieto dve disciplíny sú tak rozdielne,** potrebujú úplne odlišné typy strelcov a pováh, **že je to takmer nemožné.** Aj vo svete je známych len niekoľko strelcov, ktorí dokázali strieľať na slušnej úrovni obe disciplíny a účastníkov olympiád, ktorí tam strieľali obe disciplíny, by sme za posledné polstoročie napočítali na prstoch jednej ruky.

Ja osobne viem len o dvoch s ktorými som za posledných 25 rokov na svetových podujatiach súťažil, **Bernardo Tobar z Kolumbie** strieľal obe disciplíny na viacerých olympiádach v 80tych a 90tych rokoch a súčasný rýchlopalnícky fenomén **Christian Reitz z Nemecka,** ktorý na OH 2012 v Londýne bol v oboch disciplínach vo finále.

Bolo by teda vhodné, aby sa Slovenský strelecký zväz rozhodol, ako sa vyrovná so zmenenou situáciou. **Veľa možností ale nie je. Poďme si ich postupne spolu prejsť.** Budeme hovoriť o reprezentačnej úrovni, pretože výkonnostný šport to prakticky nepostihne, ten aj dnes funguje na nadšencoch.

Prvá možnosť, ktorú si SSZ zvolilo pre rok 2018 je, že všetko pôjde ďalej ako doteraz. T.j. prakticky všetka podpora v pištoľových disciplínach ostane sústredená na vzduchovú a ľubovoľnú pištoľ a rýchlopalná pištoľ bude naďalej na odpis. **Takéto riešenie je pre SSZ najjednoduchšie, nevyžaduje si hľadanie nových riešení,** nie sú potrebné presuny finančných a ľudských zdrojov, ale samozrejme je to legitímne riešenie.

Otázne je, **ako na to zareagujú rezortné strediská,** kde je veľký dôraz na olympijské disciplíny. Všetci naši najlepší strelci z ľubovoľnej pištole sú profesionálni strelci. **Ak ich podpora zostane na rovnakej úrovni,** budú môcť trénovať a súťažiť aj v ľubovoľnej pištoli, **tak ani SSZ nemusí robiť žiadne zmeny, až do doby, keď nám ministerstvo školstva siahne na peniaze** s odvolaním sa na výsledky olympijských disciplín, **alebo rezortné strediská prestanú podporovať neolympijskú disciplínu.**

Podme na druhú možnosť. SSZ sa niekedy v budúcnosti rozhodne, že zníži podporu ľubovoľnej pištoli, podobne ako to bolo v prípade bežiaceho terča. Je takmer jedno, či sa SSZ rozhodne z vlastnej iniciatívy, alebo k tomu riešeniu bude prinútené rezortnými strediskami, ktoré zavrú finančné kohútiky na podporu ľubovoľnej pištole.

Ako môže SSZ postupovať v takomto prípade?

Po A) sa SSZ rozhodne **vôbec nepodporovať ľubovoľnú pištoľ,** t.j. prestane (plne) hradiť výjazdy reprezentácie na zahraničné podujatia v ľubovoľnej pištoli a tak začne postupne klesať výkonnostná úroveň strelcov z ľubovoľnej pištole a po určitom čase (pravdepodobne v časovom intervale dvoch olympijských cyklov) už ani nebude dôvod vyslať strelcov na vrcholné podujatia, keďže nebudú mať výkonnosť na úrovni účasti vo finále, podobne ako u rýchlopalnej pištoli. **Zároveň SSZ naďalej nebude podporovať rýchlopalnú pištoľ.** Výhoda tohto riešenia je tá istá, ako v prvej možnosti, **SSZ ušetrí a nemusí hľadať nové riešenia.**

Po B) sa SSZ rozhodne **čiastočne ďalej podporovať ľubovoľnú pištoľ,** t.j. bude hradiť len niektoré výjazdy reprezentácie na zahraničné podujatia v ľubovoľnej pištoli, ale dohodne sa s rezortnými strediskami, **že tie zabezpečia svojim strelcom ďalej vyhovujúcu prípravu a výjazdy.** Proste ich SSZ dokáže presvedčiť, že ľubovoľná pištoľ je dobrou prípravou na vzduchovú pištoľ a že by bolo proti záujmom rezortných stredísk zrušiť podporu ľubovoľnej pištoli. V takom prípade **nebude výrazne klesať výkonnostná úroveň strelcov z ľubovoľnej pištole. SSZ aj naďalej nebude podporovať rýchlopalnú pištoľ,** na čo bude mať aj reálne dôvody, (z pohľadu svetovej výkonnosti) nezaujímavá výkonnosť slovenských rýchlopalníkov, totálna absencia mladých strelcov, nízky počet strelcov. Výhoda tohto riešenia je, že **SSZ ušetrí prakticky toľko o koľko sa zníži podpora štátu a nemusí hľadať nové riešenia.**

Po C) sa **SSZ rozhodne čiastočne ďalej podporovať ľubovoľnú pištoľ ako podľa B),** ale podľa finančnej logiky **ušetrenú časť financií presunie z podpory ľubovoľnej pištole na podporu rýchlopalnej pištole** a začne aj napriek (z pohľadu svetovej výkonnosti) terajšej nezaujímavej výkonnosti slovenských rýchlopalníkov podporovať disciplínu rýchlopalná pištoľ,

aby k disciplíne dotiahli mladých strelcov a zvýšil sa tak terajší nízky počet strelcov. Výhoda tohto riešenia je, že SSZ síce **neušetří prakticky nič, ale začne hľadať nové, dlhodobé možnosti.**

A teraz sa pozrime ako by to mohlo vyzeráť, ak by sa SSZ rozhodol naozaj začať podporovať olympijskú disciplínu rýchlopalná pištoľ. Nebudeme sa zaoberať budúcnosťou ľubovoľnej pištole.

Súčasný stav na Slovensku je v rýchlopalnej pištoľi kritický. Aktívne strieľa približne 12 strelcov, z čoho sú 3 strelci do 20 rokov, 2 strelci do 30 rokov, 2 strelci do 40 rokov a zvyšok sú už seniory.

Z bývalej reprezentácie ešte strieľajú za mužov Mlynarčík a Lacký (Babic a Bubernik už prestali strieľať rýchlopalnú pištoľ, prakticky s prechodom na strelivo .22 LR), **z bývalej juniorskej reprezentácie už nestrieľa nikto,** dokonca nestihli prejsť ani do mužskej kategórie.

Zhodou okolností je momentálne stav, kedy **máme na Slovensku troch perspektívnych strelcov,** ktorí by pri patričnej podpore a motivácii mohli v priebehu najbližších rokov dosahovať svetovú úroveň a mohli by získať QP na OH 2024.

O koho ide?

Lukáš Daniel, rok narodenia 1987, prakticky v najlepšom streleckom veku, **už skúsený strelec** so slušnými výsledkami v rýchlopalnej pištoľi na svetovej úrovni (19. miesto na SP v Londýne 2012). **Technicky je už na úrovni výsledkov 580+,** čo už niekoľkokrát ukázal. V posledných dvoch sezónach kolísavé výsledky, pravdepodobne kvôli strate motivácie a slabšej účasti na medzinárodných súťažiach. Ako čerstvý tridsiatnik už asi viac zvažuje ako si zariadiť osobný a pracovný život, ale ak dostane motivačný stimul, ešte vždy schopný a ochotný (?) tvrdej driny a nastolenie streľby ako životnej priority na najbližšie roky. **Potrebuje na to motivačný stimul,** najmä viditeľnú podporu a dosiahnuteľný cieľ. Pri správnom vedení, cielej podpore **je schopný dosahovať výsledky v TOP10 sveta** do roku 2020. Je perspektívny líder reprezentačného družstva až do OH 2024, **možno až do 2028.**

Ján Korínek, rok narodenia 1992, najväčší súčasný talent na Slovensku, úspešný v juniorskej reprezentácii, ale zatiaľ bez skúseností z mužskej reprezentácie v zahraničí. **Rýchlopalnú pištoľ strieľa len druhý rok** a už sa stal majstrom Slovenska. **Technicky je už na úrovni 570+, pravidelne už atakuje hranicu 580 bodov,** čo len potvrdzuje jeho neskutočný talent na rýchlopalnú pištoľ. Jeho výhodou popri talente je, že rýchlopalnú pištoľ začal strieľať už ako dospelý, hotový strelec, so správnymi návykmi pri mierení a spúšťaní, čo potvrdzuje aj výbornými výsledkami v štandardnej

a veľkorážnej pištoľi. Ak vydrží tvrdo pracovať, dostane náležitú podporu a bude sa môcť zúčastňovať medzinárodných podujatí, môže byť ešte lepší ako Lukáš Daniel. Pri správnom vedení, cielenej podpore **je aj on schopný dosahovať výsledky v TOP10 sveta do roku 2020.** Je perspektívny člen, možno líder, reprezentačného družstva **až do OH 2032.**

Marek Copák, rok narodenia 2002, veľký dorastenecký talent. Rýchlopalnú pištoľ strieľa len druhý rok a už prekonal dorastenecký slovenský rekord. Technicky je na úrovni 550+, ale pri jeho talente, správnom vedení, podpore a získavaní medzinárodných skúsenosti, je predpoklad, že už v roku 2019 bude na úrovni 570+. V roku 2018 prekoná hranicu 560 bodov a bude atakovať hranicu 570 bodov, čo je predpoklad finálového umiestnenia na ME juniorov v roku 2019. Ešte ani 16 ročný, talentovaný strelec, má pred sebou 4 roky v juniorskej kategórii, má predpoklad zisku medaily z ME juniorov na sklonku juniorského veku. Plnoprávny členom mužského reprezentačného družstva (myslené, že výkonnostne preskočí Petra Mlynarčíka ako súčasnú mužskú trojku) by sa mal stať v roku 2019-2020. Odhadovať jeho výkonnosť v mužskej kategórii je zatiaľ nemožné, ale má talent, aby sa vyrovnal Lukášovi Danielovi aj Jánovi Korínkovi. Ak vydrží na sebe pracovať, je perspektívny člen reprezentačného družstva **až do OH 2040.**

Zatiaľ pravidelne vyššiu výkonnosť ako dorastenec Marek Copák má vekovo už senior Mlynarčík, občasne aj Fajkus a Zborovjan. Obaja posledne menovaní sú už aj aktívni tréneri. Je však predpoklad, že všetkých troch Marek Copák **výkonnostne prekoná, ak nie v roku 2018, tak určite v roku 2019.** Čo sa týka juniorskej kategórie, okrem Mareka Copák strieľajú rýchlopalnú zatiaľ len ďalší dvaja, Lukáš Filip a Michal Dzuriš. **Lukáš Filip je zatiaľ výrazne lepší v športovej pištoľi ako v rýchlopalnej pištoľi. Ale obaja majú v rýchlopalnej pištoľi zatiaľ o 20 až 50 bodov nižšiu výkonnosť.**

U všetkých rýchlopalníkov je okrem technického vybavenia a podmienok problémom aj trénerská stránka, Lukáš Daniel nemá osobného trénera, Ján Korínek konzultuje svoj rast s Petrom Zborovjanom, Marka Copáka vedie jeho otec, ktorý sa učí zároveň s ním, Lukáša Filipa viedol Jozef Borz, ale momentálne je bez osobného trénera.

Michala Dzuriša trénuje Pavel Fajkus, Petra Mlynarčík vedie od počiatku jeho otec, Martina Skyvu tiež vedie jeho otec, ostatní starší rýchlopalníci sú bez osobného trénera a spoliehajú sa na svoje dlhoročné skúsenosti. Strelci zaradení do rezortného strediska konzultujú na diaľku so strediskovým trénerom.

Keďže je rýchlopalná pištoľ na ústupe, je logické, že je aj nedostatok trénerov. Skúsenosti s rýchlopalbou, ktoré by mohli odovzdávať mladším **majú ešte Egon Urbančok v Košiciach, Vladimír Babic v Lučenci a Štefan Buberník jr. v Bratislave, ale buď nemajú**

možnosť koho alebo kde trénovať, alebo o to nemajú záujem. Nehovoriac o tom, že až na dvoch, ostatní strelci nemajú prístup k mentálnemu trénerovi alebo s ním nespolupracujú.

Ak zhrnieme túto krátku analýzu stavu rýchlopalnej pištole na Slovensku, môžeme konštatovať, že aj napriek kritickému stavu máme momentálne k dispozícii troch veľmi talentovaných, mladých rýchlopalníkov vo veku 15 až 30 rokov, ktorí by pri zabezpečení potrebných podmienok mohli v horizonte do OH 2020 dosahovať výsledky na úrovni 6. miesta na ME alebo 8. miesta na MS v družstvách a určite sa umiestňovať v 1/3 štartového poľa v jednotlivcoch, s občasným umiestnením v TOP10. V juniorskej kategórii je predpoklad zisku individuálnej medaile do OH 2020.

V súčasnosti všetko stojí a padá na týchto troch rýchlopalníkoch, za nimi je (alebo za chvíľu bude) už pomerne veľká výkonnostná diera. Nie je predpoklad, že v priebehu roka – dvoch môže na Slovensku niekto z doterajších rýchlopalníkov dosiahnuť úroveň plnoprávneho člena reprezentačného družstva. Aj keď v prípade potreby by mohol ako tretí člen družstva zaskočiť Peter Mlynarčík, ktorý začal znovu trénovať a tak je predpoklad, že by sa ešte mohol dostať na úroveň 570+, aj keď jeho výkonnosť bez pravidelného tréningu postupne klesala až na hranicu 560+, čo už na reprezentačné družstvo nestačí.

Ak SSZ teraz nevyužije možnosť, aby v krátkodobom horizonte do OH 2020 pri adekvátnej podpore a zabezpečení sa mohla disciplína rýchlopalná pištoľ výkonnostne vyrovnáť ľubovoľnej pištoľi, resp. ju aj prekonať, tak je veľký predpoklad, že disciplína rýchlopalná pištoľ na Slovensku čoskoro zanikne, alebo to bude už len celoživotné hobby starších pánov. Pretože bez výsledkov je podpora ktorejkoľvek disciplíny veľmi obtiažna a hlavne nie dlhodobá.

Zo strednodobého hľadiska títo traja talentovaní strelci dokonca môžu získať medailu v družstvách na ME a v jednotlivcoch získať QP na OH 2024, pričom občasné umiestnenie jednotlivcov vo finále a pravidelné v TOP10 by nemalo byť prekvapením. Marek Copák by v roku 2022, ako v poslednom roku jeho juniorskej kategórie určite mal byť na úrovni postupu do finále na akýchkoľvek juniorských súťažiach. **Ale všetko záleží na ich prístupe a na podpore a zabezpečení, ktorú potrebujú od SSZ a od rezortných stredísk.**

Z dlhodobého hľadiska do OH 2040 by zo súčasnej dvojice mal byť Marek Copák na vrchole svojej streleckej výkonnosti, ostatní dvaja už asi za svojim zenitom a v ideálnom prípade už 8-12 rokov nahradení novými talentami. Ak sa v najbližšom období nenašartuje program podpory rýchlopalnej pištole, nie je šanca, aby vyrástli noví výborní rýchlopalníci.

Podľa tejto analýzy je možné konštatovať, že ak chce SSZ presmerovať zdroje z neolympijskej disciplíny ľubovoľná pištoľ do revitalizácie olympijskej disciplíny rýchlopalná pištoľ, je práve najvhodnejší čas, pretože máme k dispozícii trojicu mladých, talentovaných rýchlopalníkov, u ktorých je reálny predpoklad získania výborných výsledkov už do OH 2020 a zisk QP najneskôr na OH 2024.